Základní škola, Liberec, Oblačná 101/15, příspěvková organizace
Oblačná 101/15, Liberec 5, 460 01, tel. 486 112 233
IČ: 46744908, ID datové schránky: i2xmn9t
www.oblacna.cz, skola@oblacna.cz
číslo bank. účtu: 5449042/0800

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

1 Úvod

Nedílnou součástí výchovně vzdělávací práce základní školy je hodnocení a klasifikace žáků. Hodnocení žáka má motivační, diagnostickou a regulativní funkci.

Při hodnocení a klasifikaci se vychází z ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. Školský zákon, vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky v platném znění.

2 Způsob hodnocení

Klasifikace žáka

a) klasifikačními stupni
b) slovním hodnocením
c) kombinací obou způsobů

Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

Pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání se slovní hodnocení převede do klasifikace.

Od školního roku 2026/2027 (od 1. 9. 2026) bude v prvním ročníku uplatňován formativní přístup, jehož cílem je podporovat individuální pokrok žáka, rozvíjet jeho motivaci k učení a poskytovat mu srozumitelnou zpětnou vazbu.

Uvolnění žáka z předmětu

Ředitel školy může ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů uvolnit žáka na žádost jeho zákonných zástupců zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu.

K žádosti je třeba posudek odborníka – lékaře, PPP.

3 Zodpovědnost, kritéria a podklady pro hodnocení a klasifikaci

3.1 Zodpovědnost za hodnocení a klasifikaci

3.1.1 Prospěch

Za hodnocení a klasifikaci žáka zodpovídá vyučující jednotlivých předmětů.

3.1.2 Chování

Za věcnou správnost podkladů pro klasifikaci chování žáků zodpovídá třídní učitel.

O snížené známce z chování rozhoduje pedagogická rada. Třídní učitel prokazatelným způsobem uvědomí zákonného zástupce žáka o důvodech snížení známky z chování.

3.2 Zásady a kritéria pro hodnocení a klasifikaci

Při hodnocení a průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi. Přihlíží k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat ve výkonu pro

určitou indispozici. Přihlíží také ke schopnostem i talentu žáka, k jeho problémům spojenými s poruchami učení a chování. Učitel volí takové formy zkoušení, ověřování vědomostí a dovedností i komunikace s žáky, aby bylo vyloučeno zesměšňování, stresování.

Hlavní zásadou je, že učitel hodnotí vědomosti a dovednosti žáka vzhledem k očekávaným výstupům, které jsou formulovány v učebních plánech.

Učitel posuzuje žákovy výkony komplexně v souladu se specifikou předmětu a vždy seznámí žáka s výsledky zkoušení, s příčinami a možností nápravy špatných výsledků. Po nemoci klasifikuje učitel žáka s určitým časovým odstupem.

Sebehodnocení je přirozenou součástí procesu hodnocení. Žáci jsou navykáni na situace, kdy hodnocení pedagogem, skupinou či jiným žákem předchází sebehodnocení, které bude konfrontováno s vnějším hodnocením. Pedagog vede žáka v dovednosti sebe hodnotit ve smyslu jeho zdravého sociálního a psychického rozvoje. Sebehodnocení s argumentací předchází hodnocení pedagogem s argumentací.

Při hodnocení a klasifikaci učitel sleduje:

a) schopnost prakticky využívat vědomosti,
b) komunikační schopnosti žáka a jeho grafický projev v závislosti na specifických odlišnostech žáka, srozumitelné, souvislé a věcné vyjadřování,
c) samostatnost myšlení – chápání souvislostí, schopnost analýzy a syntézy, zdůvodnění a zobecnění,
d) schopnost samostatné práce s učebními pomůckami, s učebnicí, atlasem, tabulkami, slovníky, digitálními technologiemi,
e) pevnost a trvalost osvojení podstatných poznatků, jak učivu rozumí a chápe jeho význam v širších souvislostech a zda projevuje zájem o získávání vědomostí,
f) chápání a přijímání mravních a občanských hodnot – rozeznávání dobrých a špatných názorů, postojů, činů, vnímavost k hodnotám společenství, tradic a kultuře, vztah k domovu, přírodě a životnímu prostředí, vztah k péči o své zdraví i zdraví svých spolužáků,
g) projevy a vlastnosti žáka – spolehlivost, odpovědnost, aktivita, dodržování základních norem kulturního chování a lidského soužití.

3.3 Podklady pro hodnocení a klasifikaci

a) Soustavné diagnostické pozorování
b) Soustavné sledování výkonů žáka a jeho připravenost na vyučování
c) Analýza výsledků různých činností žáka
d) Různé druhy zkoušek
e) Didaktické testy
f) Kontrolní písemné práce, laboratorní práce, projektové úkoly, praktické činnosti
g) Konzultace s ostatními učiteli
h) Konzultace s pracovníkem PPP nebo SPC, výchovným poradcem a ošetřujícím lékařem u žáků se zdravotními problémy a u žáků s poruchami učení a chování
i) Rozhovor s žákem a jeho zákonnými zástupci

3.4 Informování zákonných zástupců:

a) Třídní učitel ve spolupráci s vyučujícím informuje nejméně na konci 1. a 3. čtvrtletí o prospěchu a chování žáka stručným zápisem v žákovské knížce, notýsku nebo na třídních schůzkách. Při náhlém zhoršení prospěchu nebo chování vždy okamžitě. Při jednání s rodiči o závažnějších změnách je nutné pořídit zápis o jednání. Měl by

obsahovat nejméně: termín jednání, kdo jej vyvolal, co je obsahem sdělení, vyjádření druhé strany, podpisy. Zápis se přikládá k osobním dokumentům žáka, jednu kopii obdrží rodiče.

b) Třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci požádají.
c) Ředitel školy v případě, že dojde k výraznému a déletrvajícímu zhoršení prospěchu nebo chování.
d) Všichni učitelé zapisují známky, přestupky proti školnímu řádu, činy zasluhující pochvalu, případně slovně hodnotí výkony žáků do žákovských knížek, notýsků, průběžně.
e) Všichni vyučující si zakládají podklady pro klasifikaci za dané pololetí. Písemnosti jsou archivovány nejméně po dobu následujícího klasifikačního období a musí být k dispozici ve škole.
f) Pokud je žákovi navržena nedostatečná nebo kázeňský postih, informuje učitel prokazatelným způsobem i s odůvodněním zákonné zástupce bezprostředně, a to dříve, než se s touto skutečností seznámí prostřednictvím vysvědčení.

4 Hodnocení chování

4.1 Výchovná opatření (pochvaly a jiná ocenění)

a) ústní
b) písemná
   - do notýsků, žákovských knížek, vysvědčení
   - jinou formou (diplom, dopis apod.)

4.2 Opatření k posílení kázně

a) napomenutí třídního učitele
b) důtka třídního učitele
c) důtka ředitele školy

Opatření k posílení kázně předchází zpravidla snížené známce z chování. Za jeden přestupek lze udělit pouze jedno opatření (výchovné opatření musí reagovat okamžitě na prohřešek) Typ opatření se řídí závažností přestupku. Všechna výchovná opatření i opatření k posílení kázně se zaznamenávají do katalogového listu žáka (záznamy jsou datovány a podepsány). Třídní učitel musí nejpozději do jednoho týdně prokazatelným způsobem vyrozumět zákonné zástupce žáka o udělení opatření dle bodu *4.2 b* resp. *4.2 c*.

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se klasifikuje těmito stupni:

1 – velmi dobré

Žák dodržuje pravidla vnitřního řádu školy a neprohřešuje se proti obecně platné morálce.

2 – uspokojivé

Žák poruší pravidla vnitřního řádu školy:

a) větším přestupkem,
b) opakovaně menšími přestupky (nenosí pomůcky na vyučování, neplní zadané úkoly a nerespektuje pokyny vyučujících),
c) nebo se proviní proti obecně platné morálce nebo se dopustí závažnějšího přestupku na úrovni přečinu.

3 – neuspokojivé

Žák porušuje vnitřní řád školy hrubě.

Prohřešuje se proti obecně platné morálce nebo se dopustil závažnějšího přestupku, pro který by po dovršení 15 let věku byl trestně odpovědný (na úrovni trestného činu)

Mezi závažné přestupky patří:

- šikanování, záškoláctví, krádeže, užívání nebo distribuce drog, fyzické násilí a další porušování školního řádu mající charakter trestného činu, které se staly ve školním prostředí, hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy.

Ředitel školy může z vlastního rozhodnutí nebo z podnětu udělit po projednání na pedagogické radě pochvalu na vysvědčení, důtku ředitele školy, sníženou známku z chování.

Třídní učitel může z vlastního rozhodnutí nebo z podnětu udělit pochvalu, napomenutí třídního učitele, důtku třídního učitele a neprodleně o tom informuje ředitele školy.

5 Hodnocení prospěchu

a) Prospěch ve vyučovacích předmětech je klasifikován pěti stupni:
   1 – výborný
   2 – chvalitebný
   3 – dobrý
   4 – dostatečný
   5 – nedostatečný
b) slovním hodnocení nebo kombinaci obou způsobů rozhodne pro daný školní rok ředitel školy po projednání na zahajovací pedagogické radě a souhlasu školské rady.
c) U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

6 Charakteristika stupňů prospěchu

6.1 Předměty s převahou teoretického zaměření

1 – výborný

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, plně chápe vztahy mezi nimi. Pohotově dovede vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí logicky správně, zřetelně se u něj projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

2 – chvalitebný

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované teoretické i praktické činnosti. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů. Myslí logicky, je tvořivý. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Je schopen sám nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

3 – dobrý

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků, pojmů a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných činností projevuje nedostatky. Podstatné nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Při aplikaci osvojených poznatků a dovedností se dopouští chyb. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky. Je schopen samostatně studovat učební texty podle návodu učitele.

4 – dostatečný

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, pojmů a zákonitostí závažné mezery. Při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má závažné nedostatky. Při uplatňování osvojených poznatků a dovedností je nesamostatný, dopouští se podstatných chyb. V jeho logice se objevují závažné chyby, jeho myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké nedostatky.

5 – nedostatečný

Žák si požadované poznatky, pojmy a zákonitosti neosvojil uceleně, má v nich závažné mezery. Jeho schopnost vykonávat požadované intelektuální a praktické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí se vyskytují časté závažné chyby. Při výkladu jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s pomocí učitele. Jeho myšlení není samostatné, dopouští se zásadních logických chyb. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti.

6.2 Předměty s převahou výchovného působení a praktického zaměření

Např.: výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova, praktické činnosti.

1 – výborný

žák rozvíjí své osobní předpoklady, je velmi aktivní a samostatný, osvojené vědomosti, dovednosti a návyky tvořivě aplikuje, projevuje výrazný zájem o daný obor, případná absence talentu, či jeho menší míra je nahrazena zájmem a pílí

2 – chvalitebný

žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný, rozvíjí své přirozené schopnosti, nedostatek talentu nahrazuje pílí, snaží se o rozvoj své osobnosti v dané oblasti, ale nevyužívá všech svých možností, jeho vědomosti a dovednosti mají občas chyby, umí je napravit.

3 – dobrý

žák je v činnostech méně aktivní a tvořivý, jen minimálně rozvíjí své schopnosti, úkoly řeší s chybami, je málo pohotový a samostatný, dovednosti aplikuje za pomoci učitele.

4 – dostatečný

tímto stupněm se žáci klasifikují výjimečně, projevují-li negativní vztah a nezájem o daný předmět

5 – nedostatečný

zpravidla se žáci tímto stupněm neklasifikují

6.3 Rozsah a struktura slovního hodnocení

Obsah slovního hodnocení by měl být pozitivně motivační, současně však i objektivní a kritický. Musí obsahovat konkrétní vyjádření toho, co žák v daném vyučovacím předmětu zvládl a v jaké kvalitě. Vymezí další postup rozvoje žáka se zřetelem k vynaloženému úsilí a k individuálním předpokladům žáka pro vyučovací předmět.

V předmětech s převahou výchovného zaměření bude v souladu s požadavky školního vzdělávacího programu hodnocena především tvořivost, dovednost spolupracovat, aktivita v činnostech a vztah k nim, kvalita dovednosti, návyků a postojů, schopnost sebehodnocení a hodnocení druhých.

V předmětech naukového charakteru pak kvalita myšlení, samostatnost, tvořivost, přesnost a výstižnost vyjadřování, kvalita a rozsah vědomostí, dovedností, návyků, kvalita výsledků činnosti, dovednost učit se, spolupracovat, úroveň samostatného a tvořivého rozhodování, schopnost hodnocení, zájem žáka. Ve slovním hodnocení musí být uvedeno, zda žák z daného předmětu prospěl, nebo neprospěl.

Při hodnocení výsledků žáků mohou učitelé používat vlastní motivační stupnice nebo mezistupně.

Pro převod slovního hodnocení znalostí žáka na stupně prospěchu použije učitel popis jednotlivých stupňů prospěchu.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

a) Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
b) Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
c) Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
d) Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
e) Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

6.4 Celkové hodnocení žáků a podmínky postupu do dalšího ročníku

Celkový prospěch žáka v 1. – 9. je na vysvědčení hodnocen těmito stupni:

prospěl s vyznamenáním

Žák je hodnocen stupněm prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 (chvalitebný), průměr stupňů prospěchu není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré.

V případě použití slovního hodnocení převede učitel hodnocení na stupeň a stanoví celkové hodnocení.

prospěl

Žák je hodnocen stupněm prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 (nedostatečný) nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

neprospěl

Žák je hodnocen stupněm neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 (nedostatečný) nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

nehodnocen

Žáka nelze hodnotit z některého předmětu na konci prvního pololetí ani v náhradním terminu.

6.5 Podmínky postupu do vyššího ročníku

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně některý ročník opakoval a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně některý ročník opakoval, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

7 Prodloužené klasifikační období

Nelze-li žáka klasifikovat na konci prvního pololetí pro závažné objektivní příčiny, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné klasifikovat ani v náhradním termínu, žák se za pololetí nehodnotí.

Náhradní termín klasifikace bude navržen i v případě, že žák zameškáv daném pololetí více jak 170 vyučovacích hodin.

Pokud účast žáka na vyučování nedosáhne v některém předmětu za pololetí 70 % odučených hodin, bude navrženo přezkoušení nebo odložení klasifikace.

Nelze-li žáka klasifikovat na konci druhého pololetí pro závažné objektivní příčiny, určí ředitel školy pro jeho klasifikaci náhradní termín, a to tak, aby klasifikace žáka mohla být provedena nejpozději do konce září následujícího šk. roku. Do té doby žák navštěvuje nejbližší vyšší ročník.

8 Opravné zkoušky

Žáci 9. ročníku a žáci, kteří na daném stupni dosud neopakovali ročník a na konci roku neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku (31. 8.), ze závažných důvodů do 15. září následujícího šk. roku. Termín stanoví ředitel školy.

9 Pochybnosti o klasifikaci

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti klasifikace v jednotlivých předmětech na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dověděl, nejpozději však do 3 dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o jeho komisionální přezkoušení, je-li vyučujícím daného předmětu ředitel školy, žádá krajský úřad. Rodiče žáka mohou požádat o komisionální přezkoušení příslušného školního inspektora. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti.

10 Vysvědčení

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení, za 1. pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.

Vyplňování vysvědčení se řídí pokyny MŠMT ČR pro daný školní rok.

11 Všeobecná ustanovení

Tyto zásady byly projednány a schváleny na pedagogické radě dne 21. 11. 2024, nabývají účinnosti dnem 1. 12. 2024.

Školská rada Pravidla pro hodnocení schválila dne: 25. 11. 2024

Mgr. Eliška Handšuhová, ředitelka školy